

POSTANOWIENIE

29 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 29 marca 2023 r. w Warszawie,

w sprawie z wniosku A. J.

z udziałem T. G.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej A. J.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Koninie

I Wydział Cywilny Sekcja Odwoławcza

z 24 marca 2022 r., I 1Ca 217/21,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika kwotę 2
700 zł (dwa tysiące siedemset) tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 24 marca 2022 r. Sąd Okręgowy w Koninie zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w Koninie z 23 grudnia 2020 r. w sprawie z wniosku A. J. przy udziale T. G. o podział majątku wspólnego w sposób szczegółowo opisany w sentencji postanowienia Sądu drugiej instancji.

Wnioskodawczyni wniosła skargę kasacyjną, w której zaskarżyła postanowienie Sądu drugiej instancji w części oraz wniosła o uchylenie tego postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uczestnik wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

i zasądzenie od wnioskodawczyni na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na potrzebę rozstrzygnięcia rozbieżności w orzecznictwie w zakresie interpretacji pojęć: „ważne względy” i „istotne powody”, które

przemawiają za tym, by sąd przydzielający nieruchomości na własność jednego z małżonków ustalał jej wartość z uwzględnieniem wartości obciążenia hipotecznego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. m.in. postanowienia SN: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższych kryteriów. Potrzeba wykładni przepisów nie występuje, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w określonej kwestii, a nie zachodzi potrzeba jego zmiany. Zagadnienie dotyczące wpływu obciążenia hipotecznego na ustalenie wartości nieruchomości podlegającej podziałowi było już przedmiotem orzecznictwa Sądu Najwyższego. W sprawach o podział majątku wspólnego wartość obciążenia hipotecznego nieruchomości co do zasady nie wpływa na wartość nieruchomości przydzielonej w wyniku podziału jednemu z małżonków. Mogą jednak wystąpić sytuacje natury podmiotowej lub przedmiotowej uzasadniające uwzględnienie obciążenia nieruchomości np. takie jak sytuacja osobista lub majątkowa byłych małżonków oraz proporcje wartości obciążenia hipotecznego i wartości nieruchomości (uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z 27 lutego 2019 r., III CZP 30/18; uchwała Sądu Najwyższego z 28 marca 2019 r., III CZP 21/18; uchwała Sądu Najwyższego z 25 lipca 2019 r., III CZP 14/19; postanowienie Sądu Najwyższego z 2 lutego 2022 r., II CSKP 227/22).

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała także na oczywistą jej zasadność. Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika,

że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie SN: z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02; z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06).

W analizowanej skardze nie wykazano tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Argumentacja wnioskodawczyni sprowadza się do zakwestionowania ustaleń faktycznych Sądu *meriti* w przedmiocie szczegółowych rozliczeń małżonków. Nie dowodzi natomiast oczywistej zasadności skargi w przyjętym wyżej rozumieniu.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

[SOP]

[ms]

